

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupený JUDr. Pavlem Brachem, advokátem se sídlem Klapálkova 3132/4, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2017, č. j. OAM-1037/ZA-ZA11-ZA10-2016, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 7. 2018, č. j. 28 Az 3/2017 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta JUDr. Pavla Bracha, **se určuje** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je občanem Ukrajiny, ze své vlasti vycestoval v březnu 2015 (dne 2. 4. 2015 podal první žádost o mezinárodní ochranu, které žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 8. 2015 nevyhověl). Dne 6. 12. 2016 podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, jako nové skutečnosti uvedl, že v létě 2015 obdržel povolávací rozkaz do armády a následně se v létě 2016 dozvěděl, že jeho otec bojuje na východě Ukrajiny na straně separatistů. Má tedy obavu z vojenské služby a z pronásledování ze strany bezpečnostních orgánů a obvinění ze špionáže a styku se separatisty. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neudělil.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeném rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. V odůvodnění přisvědčil žalovanému, že žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti o tom, že

prováděl nějakou politickou činnost, za kterou by mohl být pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Souhlasí i se závěry žalovaného týkajícími se pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Požadavek státu na výkon vojenské povinnosti nelze dle ustálené judikatury považovat za pronásledování, jedná se o legitimní požadavek státu na své občany, směřující k obraně státu v případě ohrožení a občané jsou povinni mu vyhovět. Žalobce v žádosti neuváděl, že by odmítání nástupu do armády souviselo s jeho náboženským vyznáním nebo politickým přesvědčením. Obavou z pronásledování ze strany bezpečnostních orgánů se žalovaný zabýval jak při posouzení pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, tak i při zvažování udělení doplňkové ochrany dle § 14a téhož zákona. Žalobce své obavy odvozuje pouze z informací poskytnutých sdělovacími prostředky, sám se s takovým jednáním nesetkal. Ani matce žalobce, kterou ve věci zapojení žalobcova otce do boje na straně separatistů kontaktovala ukrajinská policie, žádné problémy nevznikly. Při posuzování možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu vycházel žalovaný z transparentních, objektivních a aktuálních podkladů, opětovně se zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany a doplnil, že na Ukrajině neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by pro žalobce mohl znamenat vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Krajský soud se s jeho hodnocením ztotožňuje.

[3] Závěrem krajský soud uvedl, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), a neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů. Žalobci nelze přisvědčit, že by žalovaný pracoval pouze s informacemi, které pro udělení mezinárodní ochrany žalobci vyzněly negativně. Důkaz stanoviskem české pobočky Amnesty International krajský soud pro jeho nadbytečnost neprovedl. Stanovisko vychází z podkladů, které jsou již součástí správního spisu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud podle stěžovatele nesprávně zjistil a posoudil skutkový stav věci. Žalobce se obává pronásledování kvůli účasti svého otce na bojích v Donbasu na straně separatistů. Uvádí, že již došlo ke sledování jeho příbuzných. Na Ukrajině není funkční policejní ani justiční systém ochrany. Krajský soud věc nepřipustně bagatelizoval a neposoudil všechny skutečnosti v jejich komplexnosti. Stěžovatel namítá, že opodstatněné obavy z pronásledování se nemusí zakládat na vlastních zkušenostech žadatele, to, co se stalo jeho přátelům, příbuzným a dalším členům stejné rasové nebo společenské skupiny, může ukazovat, že jeho obavy jsou opodstatněné.

pokračování

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány v souladu se zákonem a ve svém ani soudním postupu neshledává žádné pochybení. K přijatelnosti kasační stížnosti nic neuvádí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Poté se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Vzhledem k tomu, že stěžovatel ohledně důvodů přijatelnosti nic neuvedl, mohl se Nejvyšší správní soud touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. V tomto ohledu je třeba rovněž zdůraznit, že správní soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Obsah, rozsah a kvalita žaloby či kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS).

[10] Stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatňuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. K důvodu dle písm. d) však neuvádí žádnou argumentaci, Nejvyšší správní soud se tak tímto kasačním důvodem nemohl blíže zabývat. V obecné rovině pouze konstatuje, že napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný. Krajský soud při poukazu na věcně správné závěry napadeného rozhodnutí připojil svou vlastní jasnou, srozumitelnou a věcnou, právní argumentaci, kterou podpořil judikaturou zdejšího soudu. Nejvyšší správní soud rovněž neshledal, že by krajský soud opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě.

[11] K nedostatečnému zjištění skutkového stavu Nejvyšší správní soud uvádí, že povinností žalovaného je posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publ. pod č. 2289/2011 Sb. NSS). Užití podklady pro rozhodnutí přitom musí být (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publ. pod č. 1825/2009 Sb. NSS. Jak správně uvedl již krajský soud, v posuzovaném případě tak žalovaný učinil a dospěl k závěru, že tvrzení uváděná stěžovatelem ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu.

[12] Ve vztahu k tvrzeným důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud pouze doplňuje, že ve své judikatuře již několikrát vyjádřil, že tvrzená obava z pronásledování musí být konkrétní, a nikoli hypotetická (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2014, č. j. 5 Azs 137/2014 - 29). S ohledem na to, že stěžovatel netvrdil žádné konkrétní okolnosti, které by odůvodňovaly jeho obavu z pronásledování ze strany státních bezpečnostních služeb, nemá soud důvod závěry žalovaného zpochybňovat. Jak ostatně správně uvedl již krajský soud, jednání státních orgánů vůči matce stěžovatele spíše zpochybňuje, než podporuje stěžovatelovu obavu z pronásledování.

[13] K otázce azylové relevance obavy z nástupu vojenské služby se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve své judikatuře již nespočetněkrát. V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, uvedl, že „[s]amotné odmítání [branné povinnosti] odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“ Z týchž důvodů pak není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Jak uvedl i krajský soud, branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovaná i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci rozhodně nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu. Se stejným výsledkem byla posouzena azylová irelevantnost branné povinnosti ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině například také v usneseních ze dne 24. 5. 2017, č. j. 1 Azs 80/2017 - 40, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 2, nebo ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31. Jak navíc správně konstatoval žalovaný v napadeném rozhodnutí, na Ukrajině byla zavedena možnost výkonu náhradní civilní služby, která umožňuje neúčastnit se bojových akcí z důvodu silného náboženského přesvědčení (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016 - 59).

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[14] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[15] O návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť podle § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu měla kasační stížnost odkladný účinek ze zákona.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2018, č. j. 2 Azs 262/2018 - 29, ustanoven zástupce k ochraně jeho zájmů ve věci, JUDr. Pavel Brach, advokát se sídlem Klapálkova 3132/4, Praha 4. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta platí dle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. stát. Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby v řízení o kasační stížnosti spočívající v písemném podání ve věci samé – doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za jeden úkon. Ustanovený zástupce si nárokoval provedení úkonu právní služby první porady s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], tento úkon však nedoložil a jeho realizace nevyplývá ani z podkladů ve spisu. S ohledem na stručnost doplnění kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal, že by ustanovený zástupce vycházel z jiných podkladů než těch, které mu byly zaslány spolu s již zmiňovaným usnesením č. j. 2 Azs 262/2018 - 29. Soud proto ustanovenému zástupci odměnu za tento úkon nepřiznal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 Azs 229/2015 - 53, či usnesení ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 143/2012 - 50, ze dne 9. 3. 2017, č. j. 9 Ads 30/2017 - 23, nebo ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 Azs 140/2018 - 50). Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 714 Kč odpovídající dani, kterou je povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Výše celkové odměny ustanoveného zástupce proto činí 4114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu